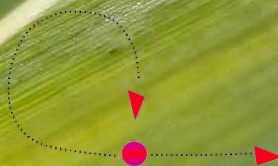

REFLEKSIVE PROCESSER I PROFESSIONELLE HJÆLPERRELATIONER – TANKESÆT OG ISCENESÆTTELSE

Tirsdag den 3. september 2013 kl. 10-17

En konferencedag med praktisk og teoretisk inspiration til særligt rammesatte refleksive processer i grupper og organisationer

INTRO

Konferencen undersøger den praktiske spændvidde i iscenesættelser af refleksive processer, og hvordan teori og forskning kan forklare den tilsyneladende så gode effekt heraf.

En konferencedag for konsulenter, terapeuter, vejledere, undervisere og ledere og andre der arbejder med organisering eller håndtering af refleksive processer.

Konferencen er tilrettelagt af CLOU, Center for Ledelse og Organisationsudvikling, VIA University College i samarbejde med Benedicte Madsen, Aarhus Universitet og Søren Willert, Aalborg Universitet.

I konferencen deltager den japanske prof. Yahara og hans to assistenter. Yahara har arbejdet med reflekterende processer i en japansk kontekst og er i Danmark for at samle indtryk og erfaringer.

PROGRAMOVERSIGT

- 10.00-10.15 **Velkomst**
v/ Lena Augusta Jørgensen direktør for VOK, VIA UC
Praktiske oplysninger
- 10.15-11.15 **Iscenesat refleksivitet: Hvad, hvor, hvordan og hvorfor?**
v/ Benedicte Madsen og Søren Willert
- 11.30-12.00 **Reflekterende processer i Japan**
v/ Professor Yahara
- 12.10-13.00 **Frokost**
- 13.10-14.00 **Café-møder** – deltagerdrevet udveksling af erfaringer rammesat i cafegrupper
- 14.15-17.00 **5 parallelle workshops**
– se indholdsbeskrivelse nedenfor

UDDYBET PROGRAM

10.15-11.15 **Iscenesat refleksivitet:**

Hvad, hvor, hvordan og hvorfor

v/ Benedicte Madsen, mag.scient.soc. og lektor emeritus ved Aarhus Universitet og Søren Willert, mag.art og lektor ved Aalborg Universitet

I vores oplæg vil vi først skitseres en lang række forskelligartede måder at arrangere refleksionsprocesser i det professionelle arbejde med grupper og organisationer. Vi forsøger også at spore de respektive modellers historiske rødder, ligesom vi siger lidt om anvendelsesperspektiverne. I anden halvdel leder vi efter teoretiske begrundelser for de oplevelser af positive effekt, som iscenesatte refleksive processer meget ofte giver anledning til. Stikord her er perspektivskift ift. selvet og sagen, anerkendelse, empati, spejling og spejlneuroner, eksternalisering, fremadrettet hukommelse og mental frisættelse til kognitive og emotionelle reorganiseringer.

11.30-12.00 **Reflekterende processer i Japan**

v/ Takayuki Yahara, professor ved Department of Health and Social Services, Hiroshima International University

Reflekterende processer blev først introduceret i Japan omkring år 2000. Prof. Yahara beretter i oplægget om, hvordan det siden blev anvendt og udviklet i Japan. Han tager udgangspunkt i Luhmanns teori om sociale systemer og den japanske lingvist Sakabe's arbejde med klassisk japansk sprog for at belyse denne udvikling. Prof. Yahara praktiserer selv reflekterende processer og undersøger deres effekt som en metode til at fremme tværfagligt samarbejde inden for social- og sundhedsområdet i Japan. I oplægget præsenterer han et par cases, som han har arbejdet med, og fortæller om de aspekter, som traditionel japansk kultur og reflekterende processer har til fælles.

NB! Oplægget oversættes løbende til dansk og støttes af PP materiale på engelsk.

WORKSHOPS

Workshop 1: Selv som kontekst

v/ Asger Neumann, cand.psych., partner i konsulentvirksomheden HumanAct og ekstern lektor ved Psykologisk Institut, Aarhus Universitet.

ACT (Acceptance and Commitment Therapy) er et barn af kognitiv adfærdsterapi og bygger på den grundantagelse, at vi kun sjældent kan sikre os kontrol over vore indre processer eller ydre verden, men vi kan opnå at forholde os mere fleksibelt. Denne workshop arbejder med ACT-konceptet "selv som kontekst" og beskæftiger sig med de muligheder, som et ikke-vurderende, reflekterende, opmærksomt "selv" kan give, i forhold til indre processer. Den kontekst, der er fokus på, er ikke omgivelserne eller relationen mellem individ og omgivelserne, men "selvet" selv, dvs. individets fokus på egne tanker, følelser, impulser og processer. I Meadske begreber er det den del af "selvet" der er opmærksom på indholdet i det "Me", som vurderer et "I". Workshoppen vil forme sig som en vekselvirkning mellem oplæg, øvelser omkring deltagernes "selv som kontekst", og refleksioner i gruppen om de erfaringer der gøres

Workshop 2: At vejlede i fællesskaber og grupper – et særligt rum for deltagelse og refleksion

v/ Rita Buhl, lektor og studie- og karrierevejleder ved VIA UC, innovation og karriere; PD i voksenvejledning og karriereudvikling; master i vejledning.

Og Randi Boelsskifte Skovhus, lektor ved VIA UC, innovation og karriere; cand scient. med sidefag i psykologi; master i vejledning; ph.d. studerende ved AU

På baggrund af ph.d.-afhandlingen 'Vejledning i fællesskaber' (Thomsen 2008) har vi udviklet en refleksionsmodel for vejledere

og andre professionelle i hjælperelationer, som ønsker at organisere og praktisere vejledning som vejledning i fællesskaber (Thomsen, Skovhus, Buhl 2013: At vejlede i fællesskaber og grupper). På et karrierelæringsteoretisk og kritisk psykologisk grundlag er vi optaget af de særlige deltagelses- og refleksionsmuligheder, der potentielt er til stede, når vejledning finder sted i fællesskaber og grupper. Workshoppen vil med udgangspunkt i et kort oplæg om refleksionsmodellen og fokus på særlige deltagelsesmuligheder i vejledning i fællesskaber og grupper afprøve potentialet i en gruppevejledningsaktivitet med henblik på at udvikle og fastholde ideer til egen praksis.

Workshop 3: Aktionslæring som refleksiv metode – værdiskabelse for individ og organisation

v/ Kirsten Bro, Ph.D., cand.pæd.psyk., specialist og supervisor i arbejds- og organisationspsykologi. Selvstændig. Og Marianne Thrane, udviklings- og proceskonsulent tilknyttet Center for ledelse og organisationsudvikling VIA UC

Med afsæt i vores konsulenterfaringer med aktionslæring som refleksiv metode beskriver vi, hvordan vi konkret har arbejdet med metoden. Vi vil argumentere for tilgangen som et bud på værdiskabelse og innovation på såvel et individuelt som organisatorisk niveau. Centrale temaer i workshoppen vil være betydningen af at tilgodese medarbejderes basale behov for autonomi, forbundethed og kompetence for at kunne fungere optimalt og skabe værdi samt betydningen af at reflektere vertikalt og horisontalt i organisationen for både at kunne tilgodese de basale behov og værdiskabelsen i organisationen. Workshoppen former sig som oplæg med efterfølgende aktionslæringsproces i en læringsgruppe. I gruppen vil en aktørs aktionslæringsprojekt blive undersøgt af en samtalekonsulent og blive reflekteret

af et reflekterende team i en faseopdelt proces. Hele sessionen vil foregå i et akvarium, hvor iagttagerne efterfølgende vil reflektere over evt. værdiskabelse for individ og organisation.

Workshop 4: Reflekterende teams i mange størrelser og formvarianter

v/ Søren Willert, mag.art. (psych.). Lektor ved Institut for Læring og filosofi ved Aalborg Universitet

Som psykosocial professionel hjælper er jeg blevet stadig gladere for og har opnået en stadig mere differentieret forståelse af de muligheder, der gemmer sig i det reflekterende team som et all-round støtte til fokussystem-afklaring. Grunden hertil blev lagt i et utal af kollegiale supervisionskurser, som jeg med psykologistuderende som hjælpere gennemførte i 80'erne og 90'erne inden for rammen af Psykologisk Instituts Center for Systemudvikling, Aarhus Universitet. I mit formiddagsoplæg (sammen med Benedicte) vil jeg have haft lejlighed til at omtale nogle af de overvejelser af (især) almenbiologisk og bevidsthedsteoretisk art, jeg gennem årene har gjort mig om baggrunden for det reflekterende teams virkningspotentialer. Jeg vil tillige have beskrevet nogle af de formvarianter, jeg har dyrket og sat pris på inden for rammen af diverse psykosociale hjælperoller: terapeut, konsulent, supervisor, vejleder, coach, underviser. I workshopforløbet vil jeg forestå et antal reflekterende team-demonstrationer, som i hvert fald vil omfatte en storgruppevariant, der inddrager alle workshopdeltagere i en plenumbaseret afklaringsproces til benefit for én fokusperson eller ét fokusteam. Med udgangspunkt i demonstrationsforløbene samt deltager spørgsmål og -erfaringer, vil jeg tillige styre en fælles faglig refleksion vedrørende udvalgte teoretiske temaer fra formiddagen.

Workshop 5: Organisatoriske rekonstruktioner med reflekterende processer

v/ Benedicte Madsen, mag.scient.soc. Lektor emeritus ved Psykologisk Institut, Aarhus Universitet. Selvstændig konsulent. Tilknyttet VIA UC, CLOU.

Denne metode går ud på, at et fokussystem i en gruppesætning får hjælp til at arbejde med en organisatorisk problemstilling. Relevante dele af organisationen rekonstrueres, ved at de øvrige deltagere indtager system-positioner som f.eks. ledelse, kolleger, kursister, interessenter eller brugere. Fra disse positioner, og med den tilsvarende empatiske indlevelse, reflekteres der så efter tur over det, som deltagerne har observeret i den primære samtale mellem fokussystem og hjælper. Værdien af workshop 5 afhænger af, at der er en eller flere deltagere, som byder ind med en faktisk organisatorisk problemstilling fra deres virke som ledere, medarbejdere, konsulenter, undervisere. Det kan være noget, som er "overstået", men som fokussystemet kan blive klogere af at gense. Eller en igangværende proces. Eller f.eks. et kommende møde eller en undervisningsgang, hvor fokussystemet forventer modstand fra deltagerne. Jeg vil selv fungere som spilfordeler og hjælper, og der bliver plads til fælles refleksioner.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Konferencedsted

VIA University College (Campus Aarhus N)
Hedeager 2
8200 Aarhus N

Tidspunkt

Tirsdag d. 3. september 2013 kl. 10.00 -17.00

Tilmelding

Tilmelding online senest d. 15. august 2013 **her** eller på www.viauc.dk/konferencer. Tilmelding er bindende efter fristens udløb. Tilmeldinger registreres i den rækkefølge, de modtages. Faktura fremsendes efter tilmeldingsfristens udløb.

Vi forbeholder os ret til at aflyse konferencen ved for få tilmeldinger.

Pris

1150,- kr.

Konferenceseekretariat

VIA University College
Videreuddannelse og Kompetenceudvikling
Susanne Kaae, tlf. 8755 1874
e-mail: konferencer@viauc.dk

Konferencearrangør

Konferencen arrangeres af CLOU, VIA University College i samarbejde Benedicte Madsen Aarhus Universitet og Søren Willert Aalborg Universitet.